

Landskap: Halland

Upptecknat av: Pror Jansson

Härad: Ståh

Adress: Håstöv

Socken: Håstöv

Berättat av: Elise Nilsson

Uppteckningsår: 1841

Född år 1870 i Håstöv

- Uppteckningen rör jättekost sid 1. Ulma k. 53
- Namn på åkrar -" 2.
- Ta: smörlychan -" 3.
- Skogsmännen -" 4.
- Bäckhästen -" 4. H. k. 21.
- Stipning -" 5. Ulma k. 22
- Pestén -" 6.
- Långpedegräs -" 7. Ulma k. 9
- Tontens gröt -" 7. Ulma k. 19
- Goornisse -" 7.
- Slätting -" 8. H. k. 16
- Hajsjunging -" 8.
- Odens jakt -" 9. Ulma k. 28
- Offer i källor -" 9.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8042:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jättekest.

På Jöben Perssons ägor i Bondäkre
i Hårdtörs socken låg förr ett stenblock,
som man sade var en jättekest mot
någon kyrka; jag kommer ej ihåg vil-
ken kyrka det var, säger berättaren. För
ca 25 eller 30 år sedan sprängdes stenen
söder om användes, på stället Fiskar-
loppet i Skummetörs byggdes. Det skulle ej
ha varit några märken eller någon in-
skrift på stenen, ty stenbyggaren såg
väl efter, innan han sprängde den.

ACC. N:R. M. 8042:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namn på åkrar.

För var det vanligt åtminstone
i skogsbygden, att de olika åkrarna
hade namn. På hemmanet Bondåkers
nr 1 numera nr 2 kommer berättaren
ihåg följande namn: Skrynan (åker)
Kläddalen (åker), Tocken (keshage) och
Kulbrännareagern (åker). Bächen, som
sinner vid Bondåkers, kallades som bäck.

2

Ta' smörtycken.

En undantags-gumma - hennes
man hette Pål Jussen och hon Peternilla -
lånade en smörkärna, som hon sedan
lämnade tillbaka igen. När man sen
skulle kärna smör, blev där inget, fast
man höll på i flera timmar. Man kört-
te då på Peternilla och sade: "Du har
förtullat min smörkärna!" - "Ja ska
gå med in i kärna." Detta gjorde hon
och hon sade vidare: "Se du ätte sakt
så ska ja' kärna." Där blev smör i
"med" smör ässe.

ACC. N:R. M. 8042:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Skogsruan.

En man talade om att han en gång såg Skogsruan. Han hade gult hår och var "fascia" grann.

(Bändåsa, Hasstör)

Bäckhästen

Bäckhästen finns vid Hällebach i Hasstör's by. Det var nämnt, som öste vatten och sprutade det högt över trädtopparna.

ACC. NR. M. 8042:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Slöppning.

På en ställe, som ägdes av en som
hette Pål Jensen, hade dom lagt en
snok i poträt. En pojke där på stället
brukade säga: "De' e inte fäled för
oss, för vi ha en snok i poträt."
Det ansåps bringa lycka i gården,
om en orm lägts i poträt.

Pesten

En man meldt i sin mälla, där Sdr. Nilsson i Flintaup, berättar om hur och när han kom ut från mällan, sig han, att det från hägnarna tota ivid Flintaup gärdan. Kom en rött skynke fram mot honom. Mannen gick då in och sa: "Nu kommer pesten!" och därvid slog han myllkacken i bordet inne i stugan och föll ned på golvet.

Ovanför nämnda gård finnes pestspår, som man ännu talar om. När det i bordet, då mannen slog kacken i bordet, har man senare även kunnat se.

ACC. N:R. M. 8042:7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Långfredagsris

Långfredagsris var ej allmänt i min
hemtrakt, säger berättaren, och det före-
kom aldrig i minn hem. för ungefär
70 år sedan.

Tomtens grät.

På man skulle sätta gröt till tomlen
känner jag ej till, säger berättaren och
jag har aldrig hört någon som gjort det.

Gaenisse

Om det gick särskilt bra för någon,
sade man, än han hade gaenisse.
Något annat vet jag ej.

7

Mätning vid sjukdom.

Om någon har "madelise", måtte man bota sjukdomen. Man skulle även klippa klippa av en bit från en gult silkklädd och äta det på en smörgås. Däta tillsammans med mätningen skulle bota "madelise".

Måjringning.

Måjringning var allment. Det var mest pojkar som gick och sjöng måj. Man fick ägg eller pengar. De som ville slippe in skänkas gäva 50 öre eller en halvt tyg ägg. Det var yttändt sällan än det fanns någon som ej gav något. På lördagskvällen efteråt hade man kalas för pengarna.

ACC. N.R. M. 8042:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9. —

Odens jakt.

Det skulle bli "korre väder", när Odens jakt hördes sade man. Det var någon slags flyttpärlor.

Offer i källor.

Offer i Prinsens källa, som låg rät nära berättarens hem, har inte förekommit under de sista 100 åren, säger berättaren.

Slutningen.

Wäjet om slutningen har berättaren inte hört, Hon har inte ens hört namnet.

ACC. NR. M. 8042:10.

Påskelådan.

Man drog i förväg ihop en del ris-
kräta och ibland hade man en hjärtkurva
med. Vid dömsöras hade man påskelådan
dans eller något annat förekom inte.
Det var endast, att en del ungdom
samlades vid elden.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Uppställningar för Mjöringen sid. 9. Utan k. 24
Påskeldar " 10. " " 8